

DE ECU - MUNTSTUKKEN
(1987 - 1998)

Tentoonstelling NUMISMATICA HERENTALS

zondag 10 juni 2007

Maurice Coeckelbergh

A vertical strip of various coins, including a 5 Euro coin, a 1 Euro coin, and a 2 Euro coin, with a small white circle on each.

(1) Gewicht: 2 ons Troy (62,2 g), dubbele dikte
(2) Verkleind Type 1

(2) Verkleind Type 1

Alle ECU-munten uit omloop vanaf 1 januari 1999

Met de invoering van de euro als eenheidsmunt in 11 lidstaten van de Europese Unie en de vaststelling van de definitieve omrekeningskoers op 1 januari 1999, heeft de regering beslist om alle ECU-muntstukken uit omloop te nemen.

Inderdaad, artikel 44 van de wet van 30 oktober 1998 bepaalt dat de Belgische Schatkist geen EURO-, en bijgevolg ook geen ECU-herdenkingsmunten, meer mag uitgeven, ten einde elke onduidelijkheid over hun statuut als wettelijk betaalmiddel in de "Eurozone" te vermijden.

In het Belgisch Staatsblad van 1 december 1998 (ED. 2) verscheen het Koninklijk Besluit van 26 november 1998 betreffende het buiten omloop stellen van de in ECU uitgedrukte muntstukken. Dit Besluit bepaalt dat deze stukken niet meer wettelijk gangbaar zijn vanaf 1 januari 1999. Tot en met 31 MAART 1999 worden ze nog wel door de Post ingekocht. De Post kan deze wederingekochte stukken nog tot en met 30 juni 1999 bij de Nationale Bank van België inleveren. Particulieren kunnen eveneens tot en met 30 JUNI 1999 bij de N.B.B. terecht.

De wederinkoopprijs per ECU is dezelfde als de omrekeningskoers van de EURO, nl. 40,3399 BEF.

Hierna volgt een overzicht van de uit omloop genomen ECU-munten met hun nominale tegenwaarde in Belgische frank.

UITGIFTE 1987/1988 - 30 Jaar Verdrag van Rome

5 ECU - 202 BEF/50 ECU - 2017 BEF

UITGIFTE 1989/1990

100 ECU - 4034 BEF

50 ECU - 2017 BEF

10 ECU - 403 BEF

25 ECU - 1008 BEF

UITGIFTE 1990/1991 - Koningsjubilea

10 ECU - 403 BEF

20 ECU - 807 BEF

UITGIFTE 1991 - Int. Numismatisch Congres

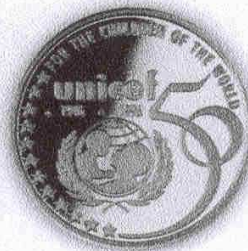

5 ECU - 202 BEF/ 50 ECU - 2017 BEF

UITGIFTE 1996 - 50 Jaar Unicef

5 ECU - 202 BEF

50 ECU - 2017 BEF

UITGIFTE 1993 - EU-Voorzitterschap

5 ECU - 202 BEF/50 ECU - 2017 BEF

UITGIFTE 1997 - 40 Jaar Verdrag van Rome

5 ECU - 202 BEF

50 ECU - 2017 BEF

UITGIFTE 1995 - 50 Jaar UNO

5 ECU - 202 BEF

50 ECU - 2017 BEF

UITGIFTE 1998 - Rechten van de Mens

5 ECU - 202 BEF

50 ECU - 2017 BEF

Al deze muntstukken kunnen tegen de hierbovenvermelde prijs bij de Post worden ingewisseld tot 31 MAART 1999, en bij de Nationale Bank van België tot 30 JUNI 1999, maar wij wijzen onze lezers toch op het feit dat de wederrinkoopprijs, vooral voor de goudstukken, gevoelig lager ligt dan de catalogusprijs. Deze stukken vormen in elk geval een mooi en afgesloten verzamelgebied, en kunnen later als Belgische voorlopers van de officiële eenheidsmunt worden beschouwd.

De ECU-muntstukken (1987 - 1998)

Begin 1987 besliste de Belgische regering twee gedenkmunten uit te geven, een gouden en een zilveren, die niet in Belgische frank maar in ECU waren uitgedrukt.

Wat was de reden voor zulke uitgifte?

Het jaar 1987, meer bepaald de datum 25 maart 1987, viel samen met de dertigste verjaardag van de ondertekening in Rome van de verdragen tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap en van Euratom. Die dertigste verjaardag werd herdacht tijdens het Belgische voorzitterschap van de Gemeenschap.

De Belgische overheid, die om geografische zowel als om economische en historische redenen behoort tot de meest actieve ijveraars voor de Europese integratie, wilde met deze uitgifte blijk geven van haar verknochtheid aan de Europese gedachte. In een meer directe context geplaatst, was de uitgifte door de Schatkist van in België wettelijk gangbare ECU-munten een politieke daad met symbolische draagwijdte die de idee van de Europese monetaire integratie concrete gestalte gaf. Tenslotte was de hele operatie winstgevend voor de Schatkist, daar de muntstukken goed verkochten, en lag ze in de lijn van de bij de wet van 27 maart 1987 nagestreefde doelstellingen, waarbij aan de Koning het recht werd gegeven bepaalde niet-fiscale ontvangsten te realiseren. Door gouden of zilveren muntstukken uit te geven als gedenkmunt of numismatisch stuk, handelde de Belgische Schatkist dan ook niet anders dan tal van buurlanden die sinds lang zulke munten slaan.

Waarom werd gekozen voor de ECU? De **European Currency Unit** was de rekeneenheid die op 13 maart 1979 werd aangenomen door de lidstaten van de Europese Economische Gemeenschap. Bijzonder aan die rekeneenheid is dat zij reeds als giraal geld bestond vóór zij gematerialiseerd werd in biljetten of muntstukken.

De *écu* is ook de naam van de zilveren munt die in de 13e eeuw door de heilige Lodewijk, Koning van Frankrijk, werd uitgegeven en waarbij het Franse koninklijke wapen op verschillende types van muntstukken werd afgebeeld. Vandaar dat grote zilverstukken met de afmetingen en het gehalte van deze stukken worden aangeduid als *écu*. Zo werden de Belgische vijf frankstukken uit de 19e eeuw eveneens *écus* genoemd. In het Engels taalgebied worden dergelijke grote zilverstukken trouwens aangeduid als *crowns*. Verschillende buitenlandse muntbenamingen zijn eveneens van dit woord afgeleid: *escudo*, *scudi*, enz. Dat Karel V als beeldenaar gekozen werd, is evenmin een toeval. Deze vorst, heerser over een imperium "waarin de zon nooit onderging", voerde immers een eenvormig muntstelsel in met de gouden en zilveren Carolus. Deze laatste was een vrij zwaar muntstuk, dat contrasteerde met de tot dan gangbare dunne muntstukken.

In februari 1987 (Koninklijk Besluit van 5 februari 1987) werd de Schatkist dus gemachtigd tot het uitgeven van munten in ECU. Even later werden de modaliteiten van die uitgaven in het Koninklijk Besluit van 25 februari 1987 gepreciseerd. De Koninklijke Munt van België werd gerechtigd tot het slaan van gouden (50 ECU) en zilveren muntstukken (5 ECU), binnen de volgende beperkingen:

- gouden munten: de uitgifte verliep in functie van de vraag en van de inschrijvingen waarbij de datum van 31 december 1987 als enige limiet gold.
- zilveren munten: er mochten maximum 2 miljoen stuks worden uitgegeven.

De ECU-muntstukken (1987-1998)

In de loop van het jaar 1989 besliste de overheid de Munt te machtigen een **tweede ECU-operatie** ten uitvoer te brengen. De nieuwe uitgifte verschilde evenwel van de eerste, omdat:

- er enkel gouden muntstukken werden geslagen;
- er een hoger goudgehalte werd toegepast: 999 ‰ in plaats van 900 ‰;
- er 4 afmetingen werden geslagen in plaats van één;
- de beeldenaars van de stukken van 100, 50, 25 en 10 ECU verschilden;
- de 10-ECU-stukken alleen in "proof" kwaliteit werden uitgevoerd;
- er voor de 100-ECU-stukken twee modules gemaakt worden: de tweede zou in 1990 worden geslagen op een beperkt aantal exemplaren (2.000) onder de benaming "piedfort", wat een stuk is met een dubbele dikte van het gewoon stuk.

Die wijzigingen waren het gevolg van de ervaring die men bij de eerste uitgifte had opgedaan. Het hogere goudgehalte was bedoeld om beter te kunnen concurreren met de in het buitenland geslagen stukken die meestal een gehalte van 999 ‰ bezitten. Door 4 verschillende ECU-versies aan te bieden, wilde men tegemoetkomen aan de verlangens van een ruimer potentieel cliënteel. Het Koninklijk Besluit bepaalde tevens dat van de 4 stukken 2.000 reeksen met de bijzondere proof-slagkwaliteit zullen worden uitgegeven. De proof-versie van deze munten werd uitgegeven in een zeer beperkte oplage.

De lage koersprijzen van het goud en het zilver noopte de muntoverheden er toe om **vanaf 1993** de ECU-munten alleen in proof-versie uit te geven en dit in een iets hogere oplage dan de proof-stukken uit de periode 1987-1991. De keuze van de onderwerpen viel, in tegenstelling tot die voor de 250 frank munten, op meer internationaal en Europees getinte herdenkingen, zodat ze ook aantrekkelijk bleken voor de buitenlandse markten (m.n. in Duitsland en Nederland).

Overzicht officiële teksten

1	KB N° 509 5.2.1987 (BS 19.2.1987)	Machtiging tot uitgifte van ECU muntstukken;
2	KB 25.2.1987 (BS 4.3.1987)	Uitgifte ECU - 30 jaar Verdrag van Rome (E1-2);
3	KB 3.3.1987 (BS 11.3.1987)	Vaststelling tegenwaarde in BEF;
4	MB 6.3.1987 (BS 11.3.1987)	Vaststelling uitgifteprijs (E1-2);
5	MB 22.6.1987 (BS 1.7.1987)	Vaststelling uitgifteprijs (E1-2);
6	KB 30.11.1989 (BS 2.12.1989)	Uitgifte ECU - beleggingsreeks (E3-6);
7	KB 27.2.1990 (BS 13.3.1990)	Uitgifte Proofreeks 1990 (E3-6);
8	KB / MB 3.9.1990 (BS 6.9.1990)	Uitgifte ECU - 60B40 (E7-10);
9	KB / MB 28.8.1991 (BS 31.8.1991)	Uitgifte ECU - XI° Int.Num.Cong. (E11-12);
10	KB / MB 24.6.1993 (BS 29.6.1993)	Uitgifte ECU - EU Voorzitterschap (E13-14);
11	KB / MB 6.10.1995 (BS 12.10.1995)	Uitgifte ECU - 50 jaar UNO (E15-16);
12	KB / MB 9.9.1996 (BS 24.9.1996)	Uitgifte ECU - 50 jaar UNICEF (E17-18);
13	KB / MB 20.5.1997 (BS 28.5.1997)	Uitgifte ECU - 40 jaar Verdrag van Rome (E19-20);
14	KB / MB 26.5.1998 (BS 11.6.1998)	Uitgifte ECU - 50 jaar Mensenrechten (E21-22);
15	KB 26.11.1998 (BS 1.12.1998)	Ontmunting van de ECU-stukken.

Bibliografie:

- Munt Info N° 1 - 6 - 8 - 11 - 15 en 18
- *Catalogus der Belgische Munten van 1832 tot heden* (F.Morin / P.Eyckmans, Antwerpen 2003)(MOR)
- Koninklijk besluit N° 509 van 5 februari 1987 (BS 19.2.1987)
- *Welt Münzkatalog* (Günter und Gerhard Schön)(SCH)
- *Historiek ECU - Uitgiften 1987-1992* (KMB 1992)
- *Tienjaarlijks Verslag 1980-1989 en 1990-1999* (KMB 1991/2000)

